

Pécsi Ítéltábla

Az ügy száma: Mf.I.30.020/2024/6. szám

A felperes:

felperes1 (cím1)

A felperes képviselője:

Név ügyvéd (cím2)

Az alperes:

alperes1 (cím3)

Az alperes képviselője:

Név1 Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Név2 ügyvéd, cím4)

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

alperes 42. sorszám alatt

A per tárgya:

munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezménye

Az elsőfokú bíróság:

Pécsi Törvényszék mint munkaügyi bíróság

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

2.M.70.070/2022/41/I. szám

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az alperes ellenkérelem-változtatását elutasítja.

Az elsőfokú bíróság ítéletét – fellebbezett részében – helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek tizenöt napon belül 127.000 (százhuszonhétezer) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által figyelembe vett tényállás szerint a felperes 2018. szeptember 11. napjától állt határozatlan időtartamú munkaviszonyban az alperesnél mozdonyvezetőként, munkavégzésének helye cím5 szám alatt volt. Egyenlőtlen munkaidő-beosztásban és munkaidő-keretben dolgozott, napi átlagbére bruttó 3.900 forint, havi átlagbére bruttó 678.600 forint volt. 2021. március 1-től a személyi alapbére a bérpótlékot is magában foglalta, és egyéb juttatásokban is részesült, így rendkívüli munkaidőben végzett munka esetén 50% mértékű bérpótlék vagy szabadidő járt részére. Emellett az utazási idő 100%-a

illette meg, ha a szolgálat kezdő időpontjára nem tudott megjelenni tömegközlekedés hiányában, bruttó 1.200 forint/óra utazási idő a lakcíméhez legközelebb eső állomástól a szolgálat helyéig, illetve vissza, 10.000 forint/alkalom átvezénylési díj, ha négy napon belül történt az átvezénylés, kilométerdíj hétvégén és ünnepnap. Tolatás végzése esetén a megtett kilométerek magasabb szorzóval kerültek elszámolásra. Megillette cafeteria juttatás, Start Prémium Kártya és 5 évente 300.000 forint hűségjutalom.

- [2] Az alperes munkáltató 2022. március 4-én felmondással megszüntette a felperes munkaviszonyát 2022. április 11-i hatállyal, és egy havi végkielégítést, valamint 218.400 forint felmentési időre járó távolléti díjat fizetett a részére. A felmondást a működésével összefüggő hatékonysági és gazdaságossági átszervezésre alapította, miután felülvizsgálta a mozdonyvezetők munkavégzését, a munkavállalók lakóhelyének a munkavégzés helyéhez való távolságát, a munkavállalók utazási és állásidejét, a ledolgozott munkaórák számát, valamint a vezényléseket, illetve vezényelhetőséget. A felperes munkáját más, gazdaságosabban és hatékonyabban foglalkoztatható munkavállalóval kívánta a jövőben elvégezni, emiatt 2022. április 2-án mozdonyvezetői munkakör betöltésére álláshirdetést tett közzé az internetes honlapján és a Facebook oldalán.
- [3] A felperes 2022. május 2-től a szlovákiai székhelyű cég1-nél helyezkedett el mozdonyvezetőként: augusztus 1-ig havi bruttó 550.000 forint, 2022. augusztus 2-től pedig havi bruttó 585.000 forint alapbérért; emellett bérpótlékra, a három havi próbaidő letelte után havi 48.750 forint bónuszra, 1.000 forint/óra munkába és munkából utazási időre, 2.500 forint szolgálati módosítási díjra, 4.700 forint/óra átídozított szolgálat kompenzációs díjra, valamint Start Klub VIP kártyára jogosult.
- [4] A felperes többször módosított keresetében munkaviszonya jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményeként a 2022. április 8. és 2022. december 31. közötti időszakra vonatkozóan 1.142.831 forint elmaradt munkabér, a 2023. január 1. és 2023. augusztus 31. közötti időszakra 2.462.198 forint elmaradt munkabér, 2023. január 1. és 2023. augusztus 31. között 783.102 forint műszakpótlék és túlmunkabér nélküli bérkülönbözet, a 2022. március 8. és 2023. augusztus 31. közötti időszak vonatkozásában 807.197 forint elmaradt kilométerdíj, 2022. március 8. és 2023. augusztus 31. között 339.114 forint úton töltött idő utáni elmaradt díjazás, 2022. évre nettó 187.463 forint átvezénylési díj, 2023. évre nettó 100.840 forint átvezénylési díj, 2022. évre nettó 127.111 forint elmaradt jutalom, 2023. január és 2023. augusztus hónapokra nettó 2.200.500 forint elmaradt jutalom, 2022. és 2023. évekre 319.408 forint elmaradt cafeteria juttatás, valamint a perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest.
- [5] Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására és a felperes perköltségben való marasztalására irányult, azt mind jogalapjában, mind összegében vitatta.
- [6] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét teljesítette, és a perköltség, az állam által előlegezett szakértői díj, valamint a le nem rótt eljárási illeték megfizetésére az alperest kötelezte. Ítéletének indokolásában kifejtette, hogy az alperes felhívás ellenére nem tett eleget a bizonyítási kötelezettségének, továbbá azt követően, hogy a perfelvételi szakban megszűnt a jogi képvisellete, a tárgyalásokon nem képviseltette magát, a bíróság felhívására nyilatkozatot nem tett, beadványt nem terjesztett elő, és a szakvéleményre észrevételt nem tett. Ezért a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 64. § (1) bekezdés b) pontja és (2) bekezdése, valamint az Mt. 66. § (1) és (2) bekezdése alapján megállapította, hogy a munkáltató alperes jogellenesen szüntette meg a felperes munkaviszonyát, mivel nem bizonyította, hogy átszervezés volt nála, amelynek keretében a felperessel szembeni felmondás közlésére sor került. A felperes viszont bizonyította, hogy milyen juttatásokra volt jogosult az alperesnél, és a Név3 igazságügyi bér- és könyvszakértő által kidolgozott

összegben a munkaviszony jogellenes megszüntetésével összefüggő kár megtérítésére kötelezte az alperest a kereset alapján az Mt. 82. § (1) bekezdése szerint.

- [7] E határozattal szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést annak részbeni megváltoztatása és a kereset részbeni elutasítása, valamint a felperes perköltségben való marasztalása érdekében, a másodfokú bíróságtól a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 369. § (3) bekezdés c) pontjában írt felülbírálati jogkör gyakorlását kérve. A bizonyítás eredményének a Pp. 279. §-a szerinti mérlegelését sérelmesnek tartotta, és kifogásolta, hogy az Mt. 169. § (1) bekezdésében és a 172. § (1) és (2) bekezdésében írtakat nem alkalmazta az elsőfokú bíróság, amikor a kártérítésből nem vonta le azt az összeget, amit a felperes az új munkaviszonyában megkeresett az igazságügyi könyv- és bérszakértő véleménye szerint. Ennek alapján a 2022. április 8. és 2022. december 31., valamint a 2023. január 1. és 2023. augusztus 31. közötti időszakban a felperes a pótlékokkal együtt több jövedelemre tett szert. Ugyanígy a 2022. és a 2023. évre érvényesített átvezénylési díj, valamint a 2022. évi jutalom az új munkahelyén magasabb összegű volt, mint nála, azaz elmaradt jövedelme nem volt e tételekben. Az elsőfokú ítéletnek azt a megállapítást, hogy a felperes munkaviszonyát jogellenesen szüntette meg, az alperes fellebbezésében – annak a Pp. 110. § (3) bekezdése alapján figyelembe vett tartalma szerint – nem támadta, ezzel kapcsolatos jogi érveket nem fejtett ki.
- [8] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú határozat helybenhagyására és az alperes perköltségben való marasztalására irányult, tartalma szerint helyes indokai alapján. Felhívta a figyelmet arra, hogy az alperes fellebbezésében az elmaradt munkabér, az elmaradt műszakpótlék és a túlmunkabér, az elmaradt átvezénylési díj, az elmaradt jutalom címén megítélt összegeket vitatta csupán, nem vitatta azonban az elmaradt kilométerdíjazás, az úton töltött időre díjazás, a 2023. évi jutalom és a cafeteria címén igényelt összegeket.
- [9] A fellebbezés nem alapos.
- [10] Az elsőfokú bíróság az alperes korábban fennállt, de később megszűnt jogi képviselőt követő passzív perbeli magatartására és eljárási cselekményei hiányára alapította a döntését, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerinti felülbírálati jogkörében eljárva, a Pp. 370. § (1) bekezdésében írt keretek között elősorban azt vizsgálta, hogy milyen releváns perbeli nyilatkozatokat tett az alperes az elsőfokú eljárás során, és ezekhez képest a fellebbezési kérelme, az abban kifejtettek a másodfokú eljárásban mennyiben vehetők figyelembe.
- [11] Az alperes érdemi ellenkérelmét 7. sorszám alatt terjesztette elő, amelyben a keresetet teljes egészében, jogalapjában és összegében is elutasítani kérte. A fellebbezésében viszont a keresetet jogalapjában már nem, csupán összegében vitatta, ezért a másodfokú bíróság a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem által meghatározott felülbírálati jogkörében az alperesnek az elsőfokú eljárásban a felperes keresetében követelt összegre, az egyes jogcímekre vonatkozó nyilatkozatait elemezte.
- [12] Az alperes ellenkérelmében már hivatkozott az Mt. 83. § (4) bekezdés a) pontjára, amely szerint az elmaradt munkabér és egyéb járandóság összegének számításánál le kell vonni, amit a munkavállaló megkeresett, vagy az adott helyzetben elvárható módon megkereshetett volna. Mivel ekkor nem ismerte a felperes új munkahelyén elért jövedelmét, kérte felhívni őt az új munkáltató által kiadott bérjegyzék csatolására, illetőleg nyilatkoztatni az új munkáltatót a béren felüli juttatásokról: a további bizonyítási indítványait és nyilatkozatait mindennek ismeretében kívánta megtenni. A felperes 20. sorszám alatt csatolta az új munkáltatónál elért jövedelméről a bérfizetési jegyzékeket, amelyeket az elsőfokú bíróság szabályszerűen kézbesített az alperes jogi képviselője részére.

- [13] Az alperes a 23. sorszámú perfelvételi nyilatkozatában továbbra is vitatta a keresetet teljes egészében, anélkül azonban, hogy a beszámítandó összegekről részletesen nyilatkozott volna. 24. sorszám alatt a jogi képviselője bejelentette, hogy megbízási jogviszonya megszűnt, amelyet követően az alperes az elsőfokú bíróság felhívásaira a perben a továbbiakban nem reagált, és a tárgyalásokon sem képviseltette magát.
- [14] A felperes indítványára kirendelt Név3 bér- és könyvszakértő véleményét az alperes 2024. február 6-án átvette, de arra sem a megadott határidő alatt, sem pedig a lejártát követően az elsőfokú eljárás során nem nyilatkozott, észrevételt nem tett, ellenkérelmét nem módosította, illetőleg számításait a felperes máshonnan megtérült jövedelme tekintetében nem végezte el. Kiemeli a másodfokú bíróság, hogy a szakvélemény előterjesztését követően (M.70.070/2022/36. szám) az elsőfokú bíróság a 2024. február 14. napján megtartott tárgyalást (M.70.070/2022/38. sz. jegyzőkönyv) éppen azért halasztotta el, hogy az alperesnek legyen módja a szakvéleményre az észrevételeit megtenni, az ellenkérelmében jelzett számításait elvégezni, amely lehetőséggel az alperes nem élt. Az elsőfokú bíróság ezt úgy tekintette, hogy az alperes a felperes pontosított kereseti követelését nem vitatja, és 2024. március 13. napján ez utóbbival egyező tartalmú ítéletet hozott. Az alperes fellebbezésében vitatta először számszakilag a felperes egyes követeléseiinek összegét, és kérte a szakvélemény alapján a marasztalására vonatkozó elsőfokú döntés részbeni megváltoztatását.
- [15] A fellebbezésben előadott érvelés és levezetett számítási mód előterjesztésére az elsőfokú ítélet meghozatala előtt, az igazságügyi bér- és könyvszakértői vélemény kézhezvételét követően, az elsőfokú bíróság felhívásának megfelelően 8 napon belül, február 14. napjáig lett volna módja az alperesnek. Az alperes ezt a határidőt elmulasztotta, mint ahogy azt is, hogy a szakvélemény ismeretében az ellenkérelem-változtatás lehetőségével éljen a Pp. 217. § (1) bekezdése szerinti törvényi határidőn belül. Az elmulasztott perbeli cselekménynek pedig az az eljárásjogi következménye, hogy a fél többé hatályosan nem teljesítheti a Pp. 149. § (1) bekezdése alapján. Az elsőfokú bíróság tehát az alperes hiányos ellenkérelmét és hiányzó perbeli nyilatkozatait a Pp. 203. § (2) bekezdés b) pontjának megfelelő alkalmazásával helyesen értelmezte úgy, hogy a felperes pontosított keresetere a szakértői vélemény ismeretében sem kíván újabb tényállítást vagy jogállítást tenni, a Pp. 7. § (1) bekezdés a) pontja szerint az ellenkérelmét megváltoztatni.
- [16] Ezt az utóbbit a fellebbezésében pótolta, amikor a szakvéleményre hivatkozással részlegesen a felperes egyes követeléseihez számításokat vezetett le. Ez tartalmában az eredetihez képest részben eltérő jogállítás a szakértő megállapításaira mint új tényekre hivatkozással, ami azonban nyilvánvalóan nem az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztését követően jutott az alperes tudomására., illetőleg következett be, így a fellebbezési eljárásban ellenkérelem-változtatás jogszerű alapja sem lehet [Pp. 373. § (2) és (3) bekezdés]. Ezért azt a másodfokú bíróság a Pp. 373. § (1) bekezdése alapján elutasította.
- [17] Rámutat továbbá a másodfokú bíróság, hogy az alperes a fellebbezésében végzett ugyan számításokat, utalva az igazságügyi bér- és könyvszakértő véleményére, azonban nem jelölte meg határozottan és pontosan, hogy mekkora összegben ismeri el a felperes keresetét, mely összegre kéri leszállítani a marasztalását: nyilatkozata így továbbra is hiányos. A munkaviszony jogellenes megszüntetése jogkövetkezményei egyes kérdéseiről szóló 6/2016. (XI. 28.) KMK vélemény 5. pontja értelmében az Mt. 172. § (1) és (2) bekezdése szerint le kell vonni az elmaradt jövedelemből bizonyos tételeket, de ha a munkavállaló ezt a levonást nem végzi el, és az alperes az ellenkérelmében ezt figyelmen kívül hagyja, a munkaügyi perben eljáró bíróság a követelt összeget hivatalból nem csökkentheti, maga nem végezhet levonást; ugyanez vonatkozik a számítási hibára is. Ilyen esetekben az összegszerűség bírói vizsgálata a kereseti kérelmen, illetve ellenkérelmen túlterjeszkedésnek minősülne [Pp. 342. § (1) bekezdés]. A fellebbezés tehát ez okból is alkalmatlan az érdemi felülbírálatra.

- [18] Mindezekre tekintettel az alperes fellebbezési kérelmében meg nem engedett módon, elkésetten előterjesztett védekezését figyelmen kívül hagyva, a másodfokú bíróság a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében helybenhagyta.
- [19] Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése értelmében köteles megtéríteni a felperes másodfokú eljárásban felmerült költségét, amelyet a másodfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § a) pontja szerint a felperes kérelmével egyezően bruttó 127.000 forint összegben állapított meg.
- [20] Az alperes a fellebbezési eljárási illetéket a per tárgyi költségfeljegyzési jogos volta ellenére előzetesen megfizette, pervesztessége okán azt viselni köteles a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján.
- [21] A másodfokú bíróság az ítéletét tárgyaláson kívül hozta meg a Pp. 376. § (1) bekezdése értelmében.

Pécs, 2024. július 12.

Dr. Tolnai Ildikó s.k. a tanács elnöke, Dr. Vogycska Petra s.k. előadó bíró, Dr. Kovács János s.k. bíró